

1. Referentie

Referentie	Vanderweyden, K. (2002). Van huisman tot carrièrevrouw. Over minder werken en sociale integratie bij mannen en vrouwen. In Van Crombrugge, H., Verstraeten, D., Mortelmans, D., Raphael-Leff, J., Vandewaerde, S., Duindam, V., Deven, F., Peeters, J. & Michielsens, M. (Eds.), <i>Vaders in soorten. Vaders in soorten en maten gewikt en gewogen</i> (pp. 177-202). Tielt: Lannoo.
Taal	Nederlands
ISBN	90 209 5047 9
Publicatievorm	Bijdrage in reader

2. Abstract

Zowel mannen als vrouwen maken de keuze om minder te gaan werken of om (tijdelijk) te stoppen met werken om een aantal huishoudelijke taken op zich te nemen. Wat betreft die keuze en de integratiegevolgen ervan, zijn er verschillen tussen mannen en vrouwen. In deze bijdrage wil Vanderweyden deze verschillen belichten.

Eerst gaat ze via literatuurstudie na wat de verschillende visies zijn over vrouwenemancipatie en hoe deze visies een andere opvatting hebben over loopbaanonderbreking en parttime werken.

Vervolgens presenteert ze haar eigen onderzoek. Zowel mannen als vrouwen werden via een diepte-interview ondervraagd over hun keuze voor minder of niet werken en over de gevolgen van die keuze.

Uit de resultaten van dit onderzoek blijkt dat vrouwen en mannen hun motivatie anders verwoorden en dat de sociale gevolgen voor hen ook anders zijn.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Gezin, werk
Trefwoord(en)	Deeltijdse baan, emancipatie, gelijkheid, gender, huishouden, identiteit, keuze, kinderen, loopbaanonderbreking, maatschappij, parttime job, sociale integratie, status

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Katrijn Vanderweyden Onderzoeksgroep Cultuur en Welzijn Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen UA Campus Drie Eiken Universiteitsplein 1 2610 Antwerpen (Wilrijk) Tel: 03/ 820 28 51 of 03/ 820 28 52 Fax: 03/ 820 28 82 http://www.ua.ac.be/ocw

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Wat zijn de drie verschillende emancipatievisies omtrent loopbaanonderbreking en parttime werken? Wat zijn de keuzeprocessen van mannen en vrouwen inzake het terugschroeven van de arbeidsdeelname? Wat zijn de gevolgen van die keuze voor het welzijn en de sociale integratie van een individu?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks-methode	– Literatuurstudie, voornamelijk uit het Nederlandstalig gebied – Eigen empirisch onderzoek: kwalitatief, diepte-interviews De methode bestaat uit een vergelijking van interviewfragmenten.
Onderzochte groep	24 fulltime loopbaanonderbrekers en 19 parttime werkenden Deze groep werd volgens de methode van 'selective sampling' samengesteld. Criteria: enerzijds het geslacht (gelijk verdeeld) en anderzijds de motivatie voor de verminderde arbeidsdeelname (evenwicht tussen keuze omwille van kinderen en omwille van andere redenen). Bijkomende criteria: niet ouder dan 45 jaar en minimum één jaar fulltime loopbaanonderbreking of één jaar tussen 40 en 60% werken. De rekrutering gebeurde via verschillende kanalen (personeelsdiensten, vakbonden, oproep in weekbladen) De respondenten zijn gemiddeld 36 jaar, 34 van de 43 zijn getrouwd of wonen samen en 32 hebben kinderen. Tijdens het onderzoek kwamen zes typen integratiepatronen of respondenten aan het licht: - Praktische gezinsgerichte herschikkers - Ideologisch gezinsgerichte herschikkers - Persoonsgerichte herschikkers - Afwijkers - Bekeerlingen - Twijfelaars (tussen gezinsgericht ideologisch en persoonsgerichte bekering) Voor deze verschillende types verloopt de deelname aan de samenleving op een andere manier, zowel wat de keuzeprocessen als de integratiegevolgen betreft.
Bereik	Regionaal (Vlaanderen)

7. Resultaten

	Uit de bevraging van mannen en vrouwen die deeltijds werken, komen de volgende resultaten naar voren: Uit het onderzoek blijkt dat de keuze voor mannen heel ongewoon is, dat ze in een vrouwenwereld terechtkomen en dat ze bewondering opwekken voor hun keuze. Verder kunnen zij, omwille van de ongewone situatie, hun rol zelf invullen. Voor vrouwen is de keuze een delicatesse zaak. Vooraf ideologische herschiksters identificeren zich met hun rol als huisvrouw, zich baserend op de traditionele verwachtingspatronen. Het maatschappelijk aanzien is voor hen echter niet groot. Vele van deze vrouwen riskeren ook opgeslorpt te worden door hun 'gulzig ouderschap'. Afwijkers en bekeerlingen streven meer zelfverwezenlijking na. Zij kunnen gemakkelijker weerstand bieden aan de gulzigheid van het ouderschap. Hun nieuwe taal is maatschappelijk veelbelovend: het verzoent de rol van huisvrouw met emancipatie. Ook mannen emanciperen zich door minder te gaan werken. Zij vinden het minder vanzelfsprekend dat zij alle huishoudelijke taken op zich moeten nemen omdat zij minder werken. Zij vinden een goed evenwicht tussen genieten, zorgen en het huishouden regelen. Ze spreken een eigen, genderoverstijgende taal omdat ze niet op traditionele verwachtingen kunnen terugvallen. Deze taal is ook voor vrouwen veelbelovend
--	---

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Van Crombrugge, H., Verstraeten, D., Mortelmans, D., Raphael-Leff, J., Vandewaerde, S., Duindam, V., Deven, F., Peeters, J. & Michielsens, M. (Eds.) (2002). *Vaders in soorten. Vaders in soorten en maten gewikt en gewogen*. Tielt: Lannoo.

Vanderweyden, K. (2002). *Is er leven zonder werk? Over minder werken en sociale integratie op de drempel van de eenentwintigste eeuw*. Leuven:Acco.

Vanderweyden, K. (2000). Loopbaanonderbreking: een legitiem systeem? *Samenleving en Politiek*, 7, (3), 30-37.

Vanderweyden, K. (2001). Minder werken: een zaak voor mannen en vrouwen? *CGSO trefpunt, seksualiteit, relaties, geboorteregeling: jaarboek 2002*, 52-67.

Vanderweyden, K. (2001). Wie blijft er thuis voor de kinderen? Over de keuze-afweging voor loopbaanonderbreking en deeltijds werken tussen man en vrouw. *De gids op maatschappelijk gebied*, 92, (3), 15-26.

9. Beleidsaanbevelingen

Nee

10. Samenvatting

Zowel mannen als vrouwen maken de keuze om minder te gaan werken of om (tijdelijk) te stoppen met werken om een aantal huishoudelijke taken op zich te nemen. Wat betreft die keuze en de integratiegevolgen ervan, zijn er verschillen tussen mannen en vrouwen. In deze bijdrage wil Vanderweyden deze verschillen belichten.

Vooraleer ze de resultaten van haar eigen onderzoek presenteert, gaat de auteur na welke visies er in de literatuur te vinden zijn over vrouwenemancipatie en welke opvattingen ze hebben over parttime werken en loopbaanonderbreking. Daaruit blijkt dat er drie modellen zijn:

- Gelijkheid aan mannen: bij loopbaanonderbreking lopen vrouwen een achterstand op ten opzichte van de mannen en dus is dit af te raden volgens deze visie
- Verschillen tussen mannen en vrouwen benadrukken: de keuze om parttime te gaan werken kan een gereflecteerde keuze van een vrouw zijn en dus positief.
- Het mannelijke model aanpassen: mannen en vrouwen moeten zich evenveel aanpassen en beide groepen moeten dezelfde mogelijkheden krijgen om parttime te gaan werken of om loopbaanonderbreking te nemen.

Via diepte-interviews werden mannen en vrouwen ondervraagd die besloten hadden om minder of niet meer te gaan werken. Er werd daarbij bijzondere aandacht besteed aan de motivatie voor de keuze, de sociale gevolgen (identiteit, verdeling van huishoudelijke taken, maatschappelijk aanzien) en de verschillen tussen mannen en vrouwen.

Uit het onderzoek blijkt dat de keuze voor mannen heel ongewoon is, dat ze in een vrouwenwereld terecht komen en dat ze bewondering opwekken voor hun keuze. Verder kunnen zij, omwille van de ongewone situatie, hun rol zelf invullen.

Voor vrouwen is de keuze een delicate zaak. Vooral ideologische herschiksters identificeren zich met hun rol als huisvrouw, zich baserend op de traditionele verwachtingspatronen. Het maatschappelijk aanzien is voor hen echter niet groot. Vele van deze vrouwen riskeren ook opgeslorpt te worden door hun 'guldig ouderschap'.

Afwijkers en bekeerlingen streven meer zelfverwezenlijking na. Zij kunnen gemakkelijker weerstand bieden aan de gulzigheid van het ouderschap. Hun nieuwe taal is maatschappelijk veelbelovend: het verzoent de rol van huisvrouw met emancipatie.

Ook mannen emanciperen zich door minder te gaan werken. Zij vinden het minder vanzelfsprekend dat zij alle huishoudelijke taken op zich moeten nemen omdat zij minder werken. Zij vinden een goed evenwicht tussen genieten, zorgen en het huishouden regelen. Ze spreken een eigen, genderoverstijgende taal omdat ze niet op traditionele verwachtingen kunnen terugvallen. Deze taal is ook voor vrouwen veelbelovend